

Capítol 6.

Els impactes econòmics de les polítiques de Trump: desacceleració i riscos creixents

Taula de contingut

6. Impactes econòmics de les polítiques de Trump: desacceleració i riscos creixents....	3
6.1. L'impacte de la política aranzelària: resiliència econòmica però amb fragilitats	3
6.2. La política monetària pendent de la inflació: divergència entre el BCE i una Fed sota pressió.....	7
6.3. Augment del pressupost de defensa: pressió fiscal a Europa i “emergentització” als EUA	10
6.4. La reducció de l'ajuda exterior: més pressió sobre els països més pobres	13
6.5. Impacte a Catalunya.....	15

6. Impactes econòmics de les polítiques de Trump: desacceleració i riscos creixents

6.1. L'impacte de la política aranzelària: resiliència econòmica però amb fragilitats

En els primers mesos del seu segon mandat, Trump ha complert amb la promesa electoral d'augmentar els aranzels de manera unilateral i universal, amb diversos objectius: reduir l'elevat dèficit comercial nord-americà, impulsar la reindustrialització del país, augmentar els ingressos fiscals i com a mesura de coerció (vegeu l'apartat 3.1).

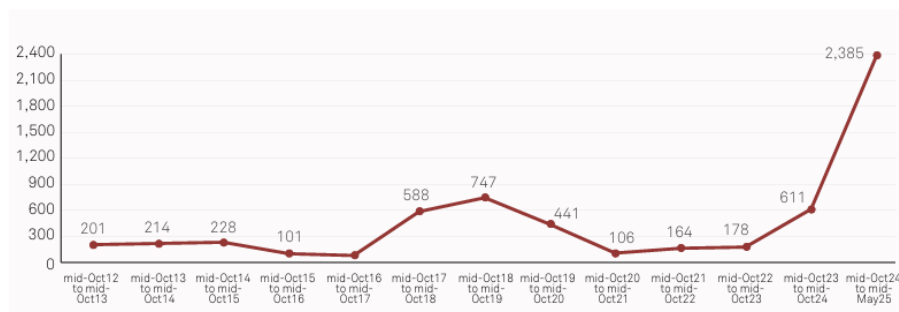
Els efectes de les contínues amenaces i ordres executives de Trump s'han anat traspasant als mercats i l'economia. A tall d'exemple, l'anunci el 2 d'abril de 2025 (*liberation day*) dels anomenats “aranzels recíprocs”, va provocar el col·lapse dels mercats financers: les borses mundials es van desplomar (Wall Street va perdre 2,5 bilions de dòlars en capitalització borsària i l'Stoxx 600 europeu va baixar un 5,1%, la seva major caiguda diària des del 2020), el dòlar es va enfonsar i la prima de risc dels Estats Units va pujar substancialment.¹ Aquesta reacció dels mercats va obligar Trump a posposar durant noranta dies l'aplicació dels aranzels “recíprocs” i obrir la possibilitat de possibles negociacions, per així poder calmar els mercats i que les borses recuperessin la seva tendència a l'alça.

L'aplicació dels aranzels de Trump ha impulsat un augment del proteccionisme arreu del món i ha “obert les portes” a mesures restrictives més enllà del comerç bilateral amb els Estats Units, sigui en forma d'aranzels, però també amb altres mesures com barreres no aranzelàries, quotes a la importació, drets antidúmping, subvencions a la indústria nacional, etc., que han augmentat substancialment durant el primer semestre de 2025. Segons l'OMC, des d'octubre de 2024 fins a maig de 2025, les mesures proteccionistes es van disparar i van afectar gairebé 2,4 bilions de dòlars, el 15% de les importacions mundials.²

¹ Financial Times reporters (2025), “[Donald Trump's sweeping tariffs ignite \\$2.5tn rout on Wall Street](#)”, Financial Times.

² WTO (2025), “[WTO Trade Monitoring Update: Latest Trends](#)”.

Figura 27. Importacions afectades per mesures restrictives al comerç (milers de milions de dòlars)

Font: OMC (valors no acumulables)

La primera implicació de la política aranzelària de Trump i l'augment del proteccionisme global és l'increment de la incertesa, sempre un enemic del creixement econòmic. Índexs econòmics d'incertesa reconeguts internacionalment com el de política comercial i el de política econòmica han assolit màxims històrics el 2025, cosa que històricament va vinculat a desacceleracions del comerç i l'economia mundial, i inclús potencials recessions.³

Tanmateix, de moment, l'economia mundial ha mostrat una resiliència sorprenent, i l'impacte de la política comercial dels EUA sembla que no serà tant imminent com es pensava. L'OMC preveu que el comerç mundial resisteixi el 2025 (creixement previst del 2,4%) per l'avançament de les exportacions als EUA abans de l'entrada en vigor dels aranzels i la manca de represàlies per part dels països, que ha evitat el bloqueig del comerç. Tanmateix, l'organització estima que el creixement del comerç mundial el 2026 serà quasi nul (preveu un creixement de tan sols el 0,5%).

Els fluxos mundials d'inversió estrangera directa (IED), en canvi, sí que han començat a notar la incertesa econòmica i han caigut un 38% durant el segon trimestre de 2025 en els països de l'OCDE.⁴

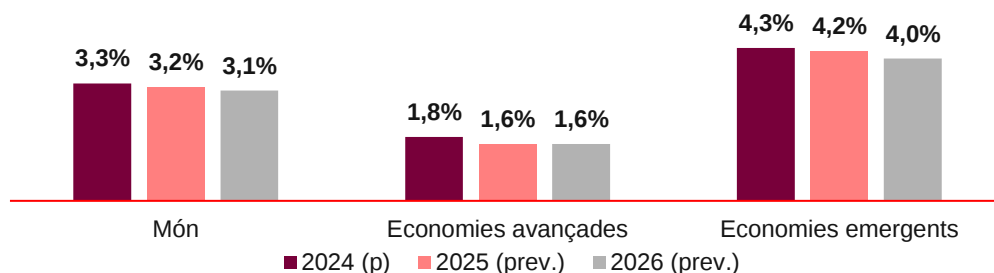
Pel que fa al creixement econòmic, l'FMI estima una desacceleració de l'economia global: del 3,3% el 2024 al 3,2% el 2025 i el 3,1% el 2026. Tot i que aquestes previsions (octubre de 2025) són més optimistes que les anunciades prèviament, pel fet que les polítiques aranzelàries s'han anat aclarint, l'FMI preveu un creixement "ombrívol" pels propers anys, amb un creixement mundial feble i amb molts riscos potencials.⁵

³ IMF (2025), "[Toward a Better Balanced and More Resilient World Economy](#)", International Monetary Fund.

⁴ OCDE (2025), "[FDI in Figures, October 2025](#)".

⁵ IMF (2025), "[World Economic Outlook, October 2025](#)".

Figura 28. Taxa de creixement del PIB mundial. 2024-2026 (% de variació interanual)

(p) provisional, (prev.) previsió

Font: FMI

La política aranzelària impulsada per Donald Trump possiblement tindrà molts perdedors i cap guanyador.⁶ En el cas dels Estats Units, es preveu un estancament o inclús un lleuger descens de les importacions i de les exportacions aquest mateix 2025. Pel que fa a la inflació, si bé s'ha mantingut força continguda en el conjunt del 2025 als EUA, hi ha certes evidències que els aranzels estan impactant a l'alça en els preus,⁷ i la inflació mensual s'ha anat enfilant des de la seva entrada en vigor (del 2,3% a l'abril al 3% al setembre); a més, els aranzels generen més pressió a la sostenibilitat del deute i dubtes fonamentats sobre si realment aconseguiran reduir el dèficit comercial i generar l'ocupació prevista per Trump.⁸ Amb tot, s'estima que el PIB dels Estats Units es desacceleri del 2,8% del 2024 al voltant del 2% el 2025 i el 2026.

A la Unió Europea, l'impacte directe dels aranzels s'estima moderat. El Banc Central Europeu estima un descens del 9% de les exportacions als EUA degut als aranzels derivats de l'acord comercial signat amb els EUA (aranzels "recíprocs" del 15%), cosa que implica un descens de tan sols el 0,9% del comerç exterior total europeu.⁹ Tanmateix, els efectes indirectes com la caiguda de la confiança i la inversió poden ser més greus i reduir entre 0,2 i 0,7 p. p. el PIB de la zona euro.¹⁰ Les previsions de l'FMI pel creixement de la zona euro pel 2025 i el 2026 segueixen mostrant feblesa (1,2% i 1,1%, respectivament). Aquest creixement, però, no serà homogeni, i, contràriament a la tendència d'altres crisis, els països de la perifèria com Espanya, Grècia i Portugal tindran un major dinamisme, mentre que les principals economies (Alemanya i França) tindran un creixement molt més lleu.¹¹ Alemanya, molt més exposada als xocs externs pel seu fort pes industrial i dependència de les exportacions, i França, amb un

⁶ López, D. (2025), "[Sin ganadores a la vista en la guerra comercial, pero algunos pierden más que otros](#)", El País.

⁷ Canepa, F. i Schneider, H. (2025), "[How the United States is eating Trump's tariffs](#)", Reuters.

⁸ Wolf, M. (2025), "[Los aranceles de Trump no generarán muchos empleos](#)", Expansión.

⁹ Stumpf, A. (2025), "[El BCE cifra en 66.000 millones la caída del comercio con EEUU por los aranceles](#)", Expansión.

¹⁰ S&P Global, la Comissió Europea i el Banc Central Europeu.

¹¹ Steinberg, F. (2025), "[Resiliencia y fragilidad: las dos caras de la economía mundial](#)", Real Instituto Elcano.

endeutament elevat i una forta inestabilitat política, expliquen aquesta debilitat de la zona euro.

Pel que fa a l'Amèrica Llatina, Mèxic serà un dels països més perjudicats, ja que dirigeix el 83% de les exportacions als EUA. S'estima que els aranzels imposats pels EUA provoquin una caiguda del 21% en les exportacions mexicanes als EUA, que podrien reduir fins a 3 p. p. el PIB mexicà en tres anys, i abocar-lo a un creixement molt lleu (1% pel 2025).¹² En comparació, Colòmbia exporta menys del 30% al mercat nord-americà, mentre que altres economies llatoamericanes com Brasil, Xile i Perú tenen un comerç més diversificat o més centrat en la Xina. Així, pel conjunt de l'Amèrica Llatina es preveu un creixement força estable al voltant del 2,4%.

Canadà, tot i que en menor mesura, és un cas similar al de Mèxic, ja que gairebé la meitat de les seves exportacions es dirigeixen als Estats Units. Els organismes internacionals han rebaixat les previsions de creixement del país fins l'1,2% el 2025. A més, la taxa d'atur ha arribat al 7,1%, el nivell més alt en nou anys.¹³ La revisió obligatòria de l'acord USMCA prevista pel 2026 obre una escletxa a Canadà i Mèxic per mitigar l'impacte aranzelari de Trump, tot i que també obre riscos en forma de concessions que l'Administració Trump pot imposar.

Àsia, la regió amb els aranzels "recíprocs" més elevats, pot acusar certa desacceleració, però seguirà sent la regió més dinàmica del món. La Xina, el país amb el nivell més elevat d'aranzels "recíprocs" fins l'octubre de 2025, ha patit una reducció i cancel·lació de comandes que ha propiciat una caiguda pronunciada de les seves exportacions als EUA (16,1% interanual al juny de 2025, 21,7% al juliol, 33% a l'agost i 27% al setembre).¹⁴ Tanmateix, però, la Xina ha aconseguit compensar la caiguda del mercat nord-americà (15% de l'exportació xinesa) amb forts augments de les exportacions a la resta del món, en especial a la Unió Europea i el sud-est asiàtic (vegeu l'apartat 3.5). Això, junt amb la reducció d'aranzels al 20% després de l'acord arribat amb els EUA a finals d'octubre (que posposen els aranzels "recíprocs" elevats fins al novembre de 2026), permetrà a l'economia xinesa resistir, però es seguirà desaccelerant per factors interns, com la crisi immobiliària, l'envelliment, l'endeutament elevat i el consum intern baix: del 5,0% el 2024 al 4,2% el 2026.

L'Índia, tot i ser, de moment, el país que té l'aranzel "recíproc" més elevat (50%), gràcies a la seva reduïda exposició als Estats Units (6,1% de les seves exportacions) i al seu dinamisme econòmic podrà mantenir un ritme de creixement econòmic elevat (per sobre del 6% tant el 2025 com el 2026). Els països del sud-est asiàtic, afectats amb una imposició aranzelària del 19-20% per part de Trump, tenen una major dependència del comerç exterior amb la Xina, i la seva exposició als EUA varia des del 4,2% a Vietnam al 12,2% a Singapur sobre el total de

¹² Banco de España (2025), "[América Latina en el nuevo contexto de tensiones geopolíticas y Comerciales](#)".

¹³ Buchwald, E. (2025), "[Canada's economy is in serious trouble](#)", CNN.

¹⁴ Hale, T. (2025), "[La actividad industrial de China sufre la mayor caída en seis años](#)", Expansión.

les seves exportacions. Per tant, tot i que poden acusar certa desacceleració econòmica, mantindran xifres de creixement elevades al voltant del 5% de mitjana entre el 2025 i el 2026.

L'Àfrica, tret de casos concrets com Sud-àfrica, i l'Orient Mitjà són les regions menys afectades pels aranzels "recíprocs" de Trump, i les estimacions de creixement per al 2025 i el 2026 són a l'alça, amb taxes superiors al 4%.

L'Índia i l'ASEAN, doncs, juntament amb el creixement previst a l'Àfrica i l'Orient Mitjà, impulsaran el creixement mundial i permetran reactivar la convergència econòmica dels països emergents amb els avançats existent abans de la COVID-19.

6.2. La política monetària pendent de la inflació: divergència entre el BCE i una Fed sota pressió

La política aranzelària dels Estats Units no està tenint a curt termini l'impacte esperat en la inflació, però molts analistes apunten que a mig termini acabarà generant pressions inflacionistes. Un primer motiu és que les empreses o els importadors poden sostenir el cost de l'aranzel un temps, però a la llarga repercutirà una part o la seva totalitat al preu final; de fet, entre el 60% i el 80% de les empreses nord-americanes ja considera apujar els preus a finals de 2025.¹⁵

Un segon motiu és que en un món més fragmentat, les empreses localitzen la seva activitat per motius de resiliència i no d'eficiència. La producció, per tant, és cada cop menys elàstica enfront dels canvis de la demanda, de manera que l'economia serà més propensa a generar inflació.¹⁶ Un tercer motiu és que, tot i el descens, la inflació als serveis continua sent elevada, i més que duplica la inflació als béns.

Als Estats Units, en concret, la inflació pot augmentar el 2026 per un altre motiu: l'anomenada "inflació sanitària". La reducció de la despesa pública en assistència sanitària deixarà 10,9 milions de persones addicionals sense assegurança mèdica (vegeu l'apartat 6.3.), cosa que obligarà la classe mitjana i la gent més pobre dels EUA a contractar assegurances privades, ja que la despesa sanitària és inelàstica (no es pot decidir no gastar-la). Es preveu que les primes d'assegurança es disparin un 18% el 2026,¹⁷ i, per tant, augmenti la despesa en salut, component important de l'IPC. La "inflació sanitària", evident en el cas dels EUA, es podria

¹⁵ Ducrozet, F. i Cui, X. (2025), "[La inflación arancelaria no se ha evitado](#)", Expansión.

¹⁶ Delle, L. (2025), "[Gaston Gelos: 'En un mundo más fragmentado, la economía será más propensa a la inflación'](#)", El País.

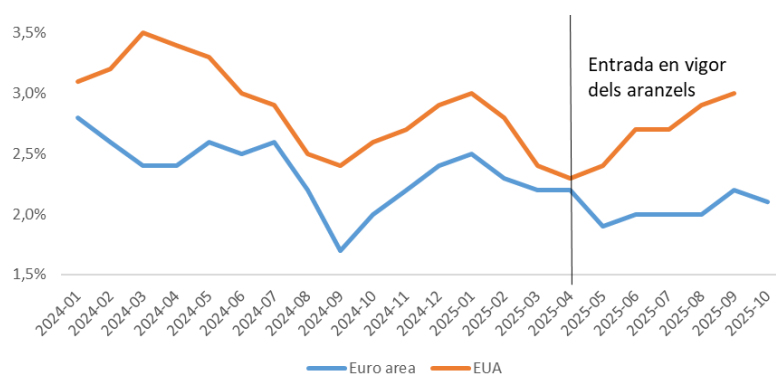
¹⁷ Foroohar, R. (2025), "[Pursuit of profit bodes ill for US healthcare](#)", Financial Times.

contagiar a la UE, en el cas que l'augment de la despesa en defensa es compensi amb la reducció de la despesa en salut pública.

I, per últim, la política de deportacions i antiimmigració de Trump també pot impulsar a l'alça la inflació dels EUA. L'escassetat persistent de treballadors immigrants provoca una reducció de l'oferta laboral, cosa que obliga els empresaris a oferir salaris més alts, que repercuteix en els consumidors i provoca un augment dels preus. Existeixen ja anàlisis al respecte que evidencien que la reducció de la immigració influeix en l'augment de la inflació a curt i llarg termini als EUA i, si no es reverteix, pot comportar danys econòmics durant molts anys.¹⁸

La inflació als Estats Units ha pujat els darrers mesos fins al 3% al setembre, tot i que l'impacte, de moment, és inferior a l'esperat. A la UE també hi ha hagut un repunt inflacionari, però, de moment, els preus estan controlats al voltant del 2% que marca el BCE com a objectiu.

Figura 29. Evolució de la inflació. Zona euro i Estats Units. Gener 2024 - octubre 2025. (% de variació interanual)

Font: BCE i US Bureau of Labour Statistics

La lleugera pressió actual dels aranzels als preus fa que, de moment, les expectatives d'inflació dels EUA no estiguin gaire allunyades de l'objectiu d'inflació del 2% de la Fed. Junt amb els signes d'estrès del mercat laboral nord-americà,¹⁹ ha provocat que la Reserva Federal hagi rebaixat 75 punts bàsics els tipus d'interès (en tres tandes de 25 p. b. Els darrers mesos de l'any 2025) fins a fixar el preu del diner en una forquilla entre el 3,50% i el 3,75%.

Els propers passos de la Fed estan plens d'incertesa. Els alineats amb Trump argumenten que els riscos actuals sobre el mercat laboral són més rellevants que la inflació, i es plantegen retallar els tipus dues vegades més fins a situar-los en el 3%-3,25% el 2026.²⁰ El bloc contrari considera erroni relaxar la política monetària, ja que la inflació fa mesos que es troba per

¹⁸ FWD (2024), ["To lower inflation, America needs more immigration to alleviate national labor shortages"](#).

¹⁹ Jones, Cl. (2025), ["Jay Powell signals support for more rate cuts as US job market cools"](#), Financial Times.

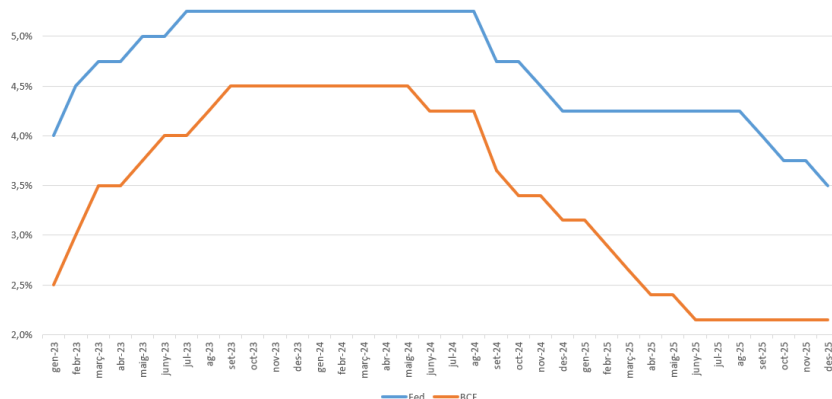
²⁰ Saiz, S. (2025), ["La Fed recorta los tipos hasta el 3,5% y aleja las rebajas de 2026"](#), Expansión.

sobre del llindar del 2% i afloren majors pressions inflacionistes per al 2026. El president de la Fed segueix sotmès, doncs, a una intensa pressió per reduir els tipus d'interès. El mandat de Powell expira el maig de 2026 i, molt probablement, Trump nomenarà un nou president de la Fed de la seva afinitat, cosa que posaria en risc la independència de la Fed i seria un mal presagi per a la política econòmica dels EUA.

Per contra, el BCE manté i sembla que mantindrà els tipus d'interès sense canvis en el 2%, un valor que acontenta tant l'ala moderada del BCE, que prioritza el creixement i està conforme amb un tipus d'interès reduït, com l'ala dura, que prioritza combatre la inflació i que, de moment, no considera una pujada dels tipus ja que els preus segueixen continguts al voltant del 2% que té el BCE com a objectiu. De fet, el diagnòstic del BCE és que els aranzels ajuden a contenir la inflació, sigui pel seu efecte negatiu per al creixement econòmic o per la desviació cap a Europa de béns xinesos de baix cost que no van als EUA. Tanmateix, el BCE assumeix l'extrema incertesa econòmica actual i es compromet a actuar sobre els grans xocs inflacionaris de manera àgil, contundent i persistent, encara que sigui per qüestions exògenes, com ara una guerra comercial.²¹

Les divergències en política monetària entre els Estats Units i la UE, per tant, s'han accentuat a l'era Trump.²² Històricament, els dos grans bancs centrals coincidien gairebé sempre en el signe de les polítiques monetàries, amb la Fed en general decidint en primer lloc i el BCE seguint a remolc els seus passos. Sembla que els temps han canviat: des del juliol de 2024 fins al juny de 2025, el BCE va retallar els tipus vuit cops i la Fed, només tres. En canvi, els darrers mesos, la Fed ha retallat els tipus d'interès tres cops, mentre que el BCE els ha deixat intactes.

Figura 30. Evolució dels tipus d'interès entre la Fed i el BCE. 2024-2025

Font: Expansión

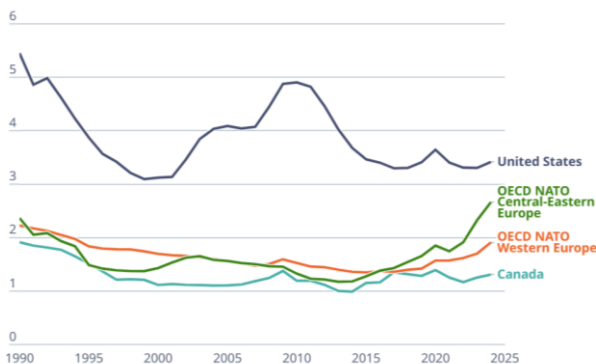
²¹ Stumpf, A. (2025), "[El BCE se compromete a actuar con más fuerza sobre los grandes 'shocks' inflacionarios](#)", Expansión.

²² ACCIÓ (2025), [Anàlisi de riscos i tendències globals 2025](#).

6.3. Augment del pressupost de defensa: pressió fiscal a Europa i “emergentització” als EUA

La despesa militar i de defensa ha augmentat els darrers anys en molts països avançats després de disminuir en les tres dècades posteriors al final de la Guerra Freda (vegeu l'apartat 2.3). L'augment ha estat especialment notori entre els països europeus fronterers amb Rússia, en especial a Polònia i als estats bàltics (Estònia, Letònia i Lituània), fruit de l'augment de la inseguretat que està exercint Rússia amb la guerra a Ucraïna.

Figura 31. Despesa pública en defensa (% sobre el PIB)

Font: OCDE

Aquesta tendència seguirà en el futur, ja que els països de l'OTAN (majoritàriament europeus) s'han compromès, pressionats per Trump, a augmentar la despesa en defensa fins al 5% del PIB el 2035, mentre que la mateixa Comissió Europea ha multiplicat per cinc la despesa en defensa, seguretat i espai en el pressupost 2028-2034.

La Comissió Europea estima que un augment de la despesa de defensa de fins a l'1,5% del PIB podria impulsar el PIB de tota la Unió Europea un 0,5% addicional el 2028,²³ gràcies a la millora de la capacitat productiva, les infraestructures o la innovació per respondre a les demandes tecnològiques (que beneficiaria també altres indústries). Tanmateix, aquest augment de la despesa en defensa implicarà també un augment de 2 p. p. en la ràtio de deute públic respecte al PIB de la UE el 2028.

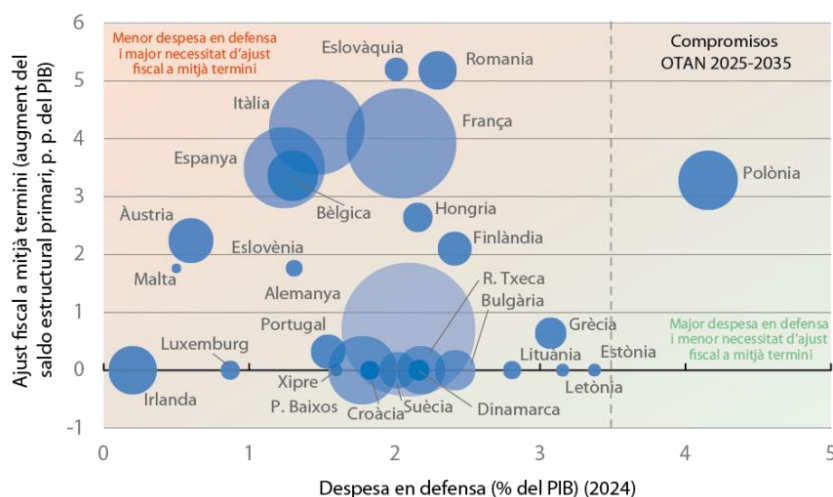
Entre els cinc pilars del *ReArm Europe Plan/Readiness 2030* destaca el nou instrument de préstecs per valor de 150.000 milions d'euros (SAFE) per afavorir les compres conjuntes i la possibilitat de fer ús de clàusules d'exempció en les normes fiscals de la UE (desviar-se del

²³ E.C. (2025), "[The economic impact of higher defence spending](#)", European Commission.

pressupost i gastar un 1,5% addicional del PIB en defensa fins el 2028). Tot i aquestes facilitats, el finançament de l'augment de la despesa en defensa a la UE recaurà majoritàriament en els estats membres²⁴ i podria absorbir fins al 15% dels ingressos fiscals dels països.²⁵

Així doncs, els països europeus, molts d'ells amb un deute públic elevat, es veuran obligats a retallar la despesa no relacionada amb la defensa o a augmentar els impostos per no incórrer en majors costos d'endeutament. De fet, el 2024 molts estats membres ja van apujar l'impost de societats o aplicar gravàmens al sector financer.²⁶ Això pot ser un problema addicional per a aquells països europeus que actualment tenen una menor despesa en defensa i que hauran de fer majors ajustos fiscals com França, Itàlia, Espanya, Bèlgica o països de l'est com Eslovàquia, Romania o Hongria (vegeu l'apartat 8.1).

Figura 32. Despesa actual en defensa i ajust fiscal previst a mitjà termini. Països de la UE

Nota: Ajust fiscal dels plans estructurals a mitjà termini (4-7 anys).

La dimensió dels cercles és proporcional al PIB nominal en euros.

Font: CaixaBank Research

Es tracta de països ja “assenyalats” per la UE en el compliment dels plans fiscals. França, Itàlia i Bèlgica estan sotmesos a un procediment diferencial per dèficit excessiu, Romania ha rebut una valoració negativa per haver sobrepassat clarament el límit i no prendre mesures

²⁴ Martínez, D. (2025), “[El 5% del PIB en defensa: per què?, amb quina finalitat?, és factible?](#)”, CaixaBank Research.

²⁵ Conigrave, B. (2025), “[Higher defence spending brings forward hard fiscal policy choices and has an uncertain economic impact](#)”, OCDE.

²⁶ Sempere, P. (2025), “[Los países empiezan a subir el impuesto de sociedades para aumentar ingresos y sufragar la defensa](#)”, El País.

eficaces, Grècia o Eslovàquia, entre d'altres, arrossegueu desequilibris macroeconòmics²⁷ i Espanya, Bulgària i Hongria incompleixen les normes fiscals de la UE en els pressupostos de 2026.²⁸

Tanmateix, només el 14% de les CSR (*Country-specific Recommendations*) fiscals de la UE s'han implementat completament o substancialment els darrers anys, cosa que demostra la desconexió creixent entre les prioritats de la UE i els sistemes fiscals nacionals. És necessari, doncs, una priorització més clara i un compromís sostingut dels països si no es vol convertir les CSR en un mirall polític en lloc d'un motor de reformes duradores.²⁹

Molts d'aquests països, a més, es veuran afectats pel canvi de prioritats estratègiques de la Unió Europea. El fort augment del pressupost de defensa de la UE 2028-2034 anirà en detriment de la dotació a la Política Agrària Comuna (PAC), que es redueix de 387.000 a 300.000 milions d'euros, en perjudici dels agricultors dels principals països receptors com França, Espanya, Itàlia o Polònia, i dels fons de cohesió per a les regions menys desenvolupades, que passen de 330.000 a 218.000 milions d'euros, i que perjudicarà principalment a països de l'est com Polònia, República Txeca, Romania i Hongria, i països del sud com Portugal i Grècia.

L'augment de la despesa militar i en defensa, junt amb la reducció d'ajuts socials, no és un tret únic de la Unió Europea, sinó una tendència general entre els països occidentals. El govern britànic, per exemple, ha anunciat retallades d'ajuts socials i acomiadaments de funcionaris per finançar l'augment de 2.630 milions d'euros en despesa militar.³⁰

El cas més extrem és el dels Estats Units. El Congrés dels EUA va aprovar el juliol la llei *Big Beautiful Bill* (BBB), que incrementa la despesa en defensa i seguretat i, per contra, suposa una de les majors retallades socials des dels anys 90. Aquesta llei proposa la retallada de fins a 1 bilió de dòlars del programa de salut Medicaid i revoca elements clau de l'Obamacare³¹ i de les polítiques climàtiques de Joe Biden. Aquest ha estat un dels principals esculls entre demòcrates i republicans del que ha acabat sent el tancament del govern més llarg de la història dels EUA.

Juntament amb la baixada d'impostos a les empreses i als més rics, l'aplicació de la llei BBB alimenta un augment del dèficit fiscal, una agreujament del deute (es preveu un augment del

²⁷ European Commission (2025), "[2025 European Semester Spring Package sets out guidance to boost EU competitiveness](#)".

²⁸ Tamma, P. (2025), "[Brussels warns Eurozone capitals over rise in spending](#)", Financial Times.

²⁹ Dom, R., Greppi, C. i Saint-Amans, P. (2025), "[Shifting priorities, slow progress: an analysis of EU tax recommendations](#)", Bruegel.

³⁰ Campos, R. (2025), "[El Govern britànic retalla ajuts socials i augmenta la despesa militar](#)", La Vanguardia.

³¹ Obamacare, de nom oficial Llei de la Cura de Salut a Baix Preu (*Affordable Care Act* o ACA), és una llei del 2010 de reforma sanitària dels EUA promoguda per Barack Obama amb l'objectiu de fer les assegurances mèdiques més accessibles i assequibles, sobretot per a les persones i famílies amb ingressos baixos.

deute públic dels EUA en 3,3 bilions de dòlars, que se sumen als 29 bilions ja existents)³² i un augment de les desigualtats al país. S'estima que la BBB reduirà en 1.600 dòlars anuals els recursos per al 10% més baix dels assalariats i augmentarà en 12.000 dòlars anuals els salaris del 10% més ric; de fet, els treballadors amb sous més baixos ja estan patint actualment una forta desacceleració del creixement salarial.³³

D'aquí ve el bateig del concepte d'“emergentització” dels Estats Units, en el sentit que els EUA amb Donald Trump es poden arribar a assimilar a un mercat emergent, amb una economia incerta i molt polaritzada socialment.³⁴

6.4. La reducció de l'ajuda exterior: més pressió sobre els països més pobres

Els principals organismes internacionals anticipen una forta retallada de l'ajuda exterior cap als països més pobres (en especial pel que fa a l'assistència humanitària, la resposta a emergències i el suport financer i governamental a llarg termini), cosa que pot suposar la fi de l'ajuda al desenvolupament tal com la coneixem. Segons l'OCDE, la contribució dels principals donants ja va baixar un 7,1% el 2024, després de cinc anys de creixement, i el 2025 es podria registrar la caiguda més gran de la història en l'ajuda oficial al desenvolupament (entre el 9% i el 17%). L'ONU preveu xifres encara més alarmants per a aquest 2025 (previsió de caiguda de fins al 20%).³⁵

De fet, les reduccions a escala mundial anunciades de l'assistència oficial al desenvolupament fins a mitjans d'abril de 2025 van en aquesta línia i registren una caiguda d'entre el 15% i el 22% respecte el 2023 (d'entre 41.000 i 60.000 milions de dòlars). Països com els Estats Units, Bèlgica, França, els Països Baixos, Suècia, Suïssa i el Regne Unit han anunciat reduccions dels pressupostos d'ajuda exterior. A més, l'augment de la despesa en defensa i les conseqüents pressions fiscals poden provocar disminucions substancials addicionals.³⁶

³² Ara (2025), “[El Congrés dels EUA aprova el pla econòmic de Trump que desmantella el sistema públic de salut](#)”.

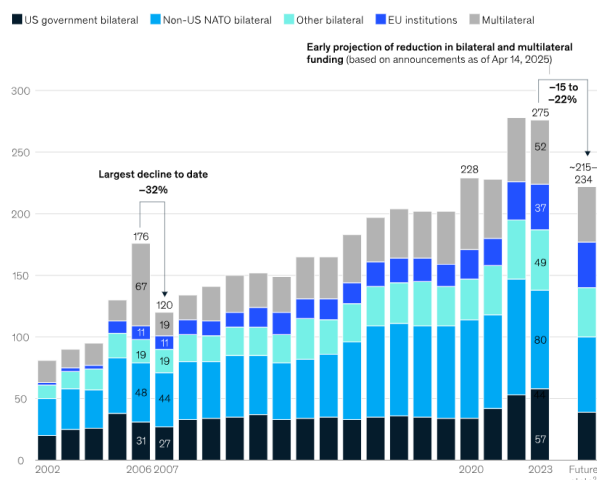
³³ Strauss, D., Jones, C. i Chávez, S. (2025), “[Poorest US workers hit hardest by slowing wage growth](#)”, Financial Times.

³⁴ Foroohar, R. (2025), “[America the Unstable](#)”, Financial Times.

³⁵ Caruncho, d. (2025), “[Occidente recorta en ayuda al desarrollo mientras se rearma](#)”, La Vanguardia.

³⁶ Sabow, A., Craven, M., Wilson, M., Conway M., i Holt, M. (2025), “[A generational shift: The future of foreign aid](#)”, McKinsey.

Figura 33. Assistència oficial al desenvolupament (milers de milions de dòlars)

Font: McKinsey

Els programes de salut són els principals exposats a les reduccions de l'ajuda exterior. S'estima que el 18% de l'assistència al desenvolupament per a la salut (DASH) està en risc de retirada. A principis d'any, l'Administració Trump va rescindir els programes de VIH, malària i altres programes relacionats amb la salut infantil finançats per l'USAID (United States Agency for International Development), i al juliol va decidir tancar definitivament l'USAID. L'agència s'encarregava de les ajudes destinades a alleujar la pobresa, combatre malalties i abordar les necessitats humanitàries, però també a l'educació i al desenvolupament dels països més pobres. Les fortes retallades de finançament actuals podrien comportar més de 14 milions de morts addicionals el 2030 (de les quals 4,5 milions serien nens menors de cinc anys) i posen en risc dècades de progrés en salut i desenvolupament socioeconòmic als països de renda baixa.³⁷

L'Àfrica subsahariana és la regió més vulnerable a la reducció de l'assistència al desenvolupament en salut. Més enllà dels problemes vitals, es tracta de països amb sobreendeutament o amb alt risc de fallida de deute i, per tant, amb molta dificultat per mobilitzar amb despesa sanitària pública nacional el volum necessari per revertir la caiguda de l'ajuda exterior (vegeu l'apartat 8.1). Mozambique, Tanzània, Uganda, la R. D. del Congo o Etiòpia reben una ajuda exterior que equival a més del 25% de la seva despesa sanitària nacional total i, per tant, són molt vulnerables fiscalment. Altres països com Kenya o Nigèria

³⁷ Medeiros, D., de Oliveira, L., Ferreira, A., Landin, E., Pena, D., Monti, C., Barreix, G., J Silva, N., Vaz, P., Saute, F., Fanjul, G., Bassat, Q., Naniche, D., Macinko, J. i Rasella, D. (2025), "[Evaluating the impact of two decades of USAID interventions and projecting the effects of defunding on mortality up to 2030: a retrospective impact evaluation and forecasting analysis](#)". The Lancet.

també presenten, tot i que en menor mesura, vulnerabilitat fruit de la reducció de l'ajuda exterior.

L'ONU estima un volum de 3,7 bilions d'euros per cobrir les necessitats urgents de desenvolupament, cosa que passa per reestructurar l'ecosistema de desenvolupament global, mobilitzar recursos no tradicionals com el sector privat, prioritzar programes i inversions en funció de l'impacte, la urgència o el potencial catalític, explorar associacions o fusions entre programes, departaments i organitzacions internacionals i millorar l'eficiència operativa.

6.5. Impacte a Catalunya

La política aranzelària de Trump, de moment, ha afectat de forma moderada el comerç exterior de Catalunya, degut a l'avançament de les vendes durant el primer trimestre de 2025, previ a l'entrada en vigor dels aranzels a l'abril. És de preveure que l'impacte negatiu s'accentuï a mesura que es dilueixi l'efecte de l'avançament de vendes (vegeu l'apartat 3.6). Els impactes indirectes en l'economia i les empreses catalanes poden ser superiors als efectes directes (vendes als EUA). En aquest sentit, els principals socis comercials europeus de Catalunya tenen una major exposició a la política proteccionista dels EUA, fet que pot comportar, per una banda, una reducció de les vendes de les empreses exportadores catalanes proveïdores de productes intermedis o components a les multinacionals europees i, per l'altre, una possible reducció de la inversió industrial.

A aquesta situació s'hi afegeix una pèrdua relativa de competitivitat de les empreses catalanes davant de països competidors que han estat gravats amb aranzels inferiors. Per contra, s'obren oportunitats enfront dels països, especialment asiàtics, més afectats pels gravàmens "recíprocs".

S'estima que l'impacte econòmic de la política aranzelària de Trump es mogui al voltant de les dues dècimes del PIB.³⁸ L'impacte pot ser més gran a llarg termini (entre tres³⁹ i cinc dècimes)⁴⁰ si s'amplifiquen els efectes dels aranzels a la caiguda de les borses o l'increment de la incertesa.

De moment, Catalunya ha resistit bé la desacceleració econòmica global i creix molt per sobre del creixement de la zona euro. Tanmateix, l'economia catalana s'ha començat a desaccelerar: s'estima un creixement d'entre el 2,7% i el 2,9% per al 2025, per sota del 3,6%

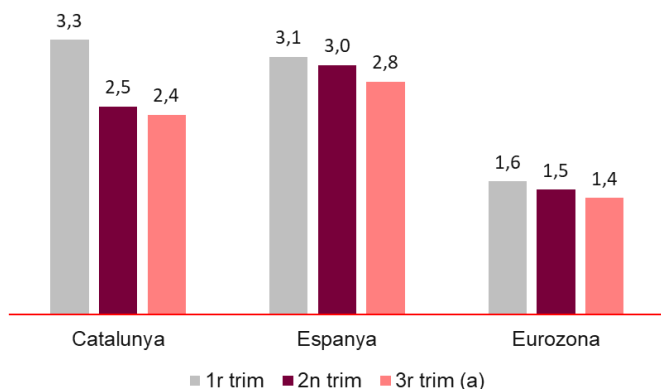
³⁸ Direcció General d'Anàlisi i Prospectiva Econòmica de la Generalitat de Catalunya (2025), [Informe anual de l'economia catalana 2024](#).

³⁹ La Vanguardia (2025), "[El Banc d'Espanya tem més l'impacte de la incertesa que els aranzels](#)".

⁴⁰ Valls, F. (2025), "[La Autoridad Fiscal estima que la amenaza de aranceles de Trump podría restar medio punto a la economía española](#)", La Vanguardia.

de l'any 2024, i d'entre el 2,1% i el 2,4% per al 2026.⁴¹ De fet, les dades dels PIB trimestrals de 2025 evidencien aquesta desacceleració: l'economia catalana va créixer un 3,3% interanual el primer trimestre de 2025, un 2,5% el segon trimestre i un 2,4% el tercer.

Figura 34. Taxa de creixement del PIB. 1r, 2n i 3r trimestre de 2025 (% variació interanual)

Font: Idescat, INE i Eurostat

El creixement actual de l'economia catalana, per sobre del de l'Eurozona, es deu a la fortalesa de la demanda interna (el consum privat i la inversió es preveu que creixin al voltant del 2,5%-3% el 2025), mentre que la demanda externa es veu cada cop més afectada per les polítiques proteccionistes creixents i la ralentització del turisme (l'arribada de turistes i les pernoctacions hoteleres van a la baixa)⁴². Aquestes dades anticipen un canvi de tendència en l'economia catalana, que els darrers anys es veia impulsada per la demanda externa.

⁴¹ El Govern de la Generalitat de Catalunya preveu un creixement del 2,7% per al 2025 i del 2,1% per al 2026 i la Cambra de Comerç de BCN, del 2,9% i 2,4%, respectivament.

⁴² Martín, C. (2025), "[L'arribada de turistes internacionals encadena tres mesos de baixades](#)", La Vanguardia.